

Holland Sept 2/89.

Rom x 11: 2 = En woort deser wereld niet gelijkvormig

1. Zie hier de wet des Konings voo Lynne onderdanen, de regel voo de Kerk Gods op aerde. - Hier voordert de Heilam dat Lynne ^{in aar wereld} discipelen heiliglijc van de wereld, van het menschedom in dese wereld zullen onderscheiden sijn: Hier is niet zoo keer een verbod te vinden van tgeen die menschedom selve veroordeelt en straft: Wel geen verbod ontrent de dingen die gode sijn, onder die wereld, want Sans woort daer gevonden, tgeen waerlijc lieflijc is en welkijdt: ^{in aar} ~~naar~~ ^{welc} ~~voort~~ dit verbod ^{voort} beginselen en wegen verwoeden welke tusseken beide vitersten gevonden worden die op middengrond gleyen sijn ^{en} voo het opperkalkijc voo zooal niet onschuldig dan toch slechts twijfelachtijc sijn, ^{en voorna men zick} om de geyevne omstandijc hed in, moet schikken.

2. De Kerk van Christus in tgemeen en de discipelen in het bysonder hebben beginselen en regelen, waarna te woeden leven en gevormd woort, zoo dat het eigen dommelijc van hem natuus, waer vint het blijkt dat zij een nieuw Schepdel naar Jerus beeld geschapen sijn, open van woort tot de glorie gods: het is lygtelijc te verwoeden dat, voo het verlossings spelan de wedergeboorte de woed van Jerus bloed en quert iets betekend; dat er ^{in tgeen} ~~er~~ de wereld poit bloot van die beginselen, ook selft daer waer te sijn op het schonest verwoen, ^{en de geyevne} ve zenlijc ver schel in beginsel begijn en leven moet gevonden worden: de gemeeate gods woort hier geboden, zich niet te vormen naas die zoo keer van Jerus woord en voo beeld verschillende gevormten en beginselen der wereld. Zij is gevogen om in de wereld als een geestelijc koningsrijc, dat niet vander wereld is te blinken tot gods eer door de aan vankelijc verlossing in heilijcaking: elke poging om dat bysondere door gelijkvormigheit met de wereld wut wege nemen of te verlijcagen is verrijping tegen het koningsrijc en en des selts koning.

Om dan de waarschijnig te beter te verstaan zullen wij trachten zick in de wereld in des selts eigen dommelijc beginselen blootte te leggen. De geest Christi en die der wereld loopen hierin in tmees heijc niet alkanen, dat de wereld wereldsch aardich is, bedenkende slechts aardsche dingen: der wereld verlossing en doel der verlossing is, om juist zoo veel van de wereld te krijgen en te genieten als moeg.

lijk is. Hierin is zij verzwolgen: haar wenschen haar dreven en werkzaamheden vereenigen zich hierin... De wereld is het dwelpt van haar Sloeven en haar hoogste goed: De een toont het, in genot of geld zucht, een ander in een zucht of dorst naar thuisfelijk genot en der aardsche betrekkingen: - wereldgerind wereldgelyk wereldvrij nu is men, namate ons hart hierop geret is daarin en daarvoor leeft: - De wereld heeft geen genot of wellust in de ouderlijke dingen; Vandaar leeft zij in de stoffelijke in tydelijke menselijke dingen staet: De Kerke goot niet de ouderlijke dingen, heeft in God rust en vermaak, en heeft vrede en vreugde in geloven: Door Jezus geest ende waarsheid zijn zij opgewekt voor die ouderlijke wereld en loeken door Jezus, de dingen die boven zijn: Zij leven door tye loof in de ouderlijke dingen, daar God van spreekt in zijn woord in zijn Evangelie beloften: Namate dan nu een Christen meer bekommend is ontrent zijn lychaam dan an zijn Ziel, meer overde tyd in de aarde dan over hemel en eenwigheid, Jezus ruemate hij zijn geluk meer van het lychlyke dan van het ouderlyke ont vangt, nadiemate is hij aardsch en wereldgelyk wereldvrij: -

B/ Een ander Beginnel: "Elk is een dief in zijn neefing." Beginnel van de gemeente goot is: al wat wensachtig is, al wat beestlyk is, al wat leystoerdig is, al wat rein is, al wat lyflijk is, al wat uwel lustig, bedenkt dat selve: - de strikte inbeoefening bruyng derer beginnelen, Zo ons, legt men het brood doen verloeren: niet het brood om in te leven te blyven, maar om in zijn falschen genack en achtung des werelds te doen blyven: Doch de Heer legt: Indien W regter hand en eyger hant raaf, het is beter verminck te leven in te gaen den twee handen hebbende te gaen in de hel, dat win dat minnen zel wordt in geblischt. Vroeger gingen de Christenen met een W nig aan Jupiter te wieroken vrij, doch weigerung had ten gevolge de W Scheuring voor de wilde dieren: Wat geeft ons recht Mammou meer lesten dan Jupiter toet kennen. Kon Jupiter en God niet te leuen gaen, maar zal ni mammou en God te leuen gedien W den: Zou men vroeger het leven voor de blijdenis en misroeg niet wat aardsch goed geleiden er voor kin men opoffere. Beschrij ving des W Kiften wordt door de vijanden gegeven; dat te menschen zijn die zich niet al weelde toe of menging met de wereld overgeven, zich vergeven met de dagelycke behoefen, en zich niet mengen in de handel, ondat het gepaenting met voorel leegen zwellen en be driegen: En of schou men zich niet int berijpde des Arctus mout houden wy taus mout men evde met brood en water te vrede zyn dan de beginnelen W de wereld stroom hieldingen: -

C/ De Publike opinie te volgen in het bevoorden van goed en kwad dat is een gelykvoornig worden aan de wereld: De regel des W telts is: Wat leget er de menschen van? De regel voor den Christen voor het hies gods is: Wat leget er de Schrift van? En maal wetende, wat de wil van god is, wat hij ons leget in zijn

in Zijn woord, dan moet men voldaan welen, en nimmer trachten, die wil in overeenstemming met die der wereld loeken te brengen. - Geen men doct of laut, het moge overeenstemmen met publike opinie, moet enkel gedaan worden om dats, het legt is in gods oog: - Dat dien naar de voegen der wereld om de aanstolelijkheid van een Christen wandel weytenemen, opdat men ginstig worde beoordeelt is welldgelykvoornigheid en stundig. - De goddienst echter benweidigd geene ruwheid steurtheid afkeer van menschen of eenige laagheid; een Christen betaamt bescheiden gedienstig vriendelijk en lieflijk te zijn niet omdat de wereld, maar omdat god het wil. - Hij betaamt zijn natuure te behagen om god en om des Conscientie wil, en om hem goede doen.

Hij betaamt een goed getuigenis van de wereld te loeken om troent Zynen goden wandel, niet ^{om} de goede opinie lelve; maar om door Zyn god naem in de wereld een nuttig loent en tot de eere gods en van Zyn belijdenis hier te verkeeren. - De geringste roeping te verzinmen, godsdienstgevoel of gewetens stem te verbergen of iets te doen tegen het geweten om belagching versmading, of minachting te ontgaem is stundig en eene tastelijke wereldgelykvoornigheid.

D/ Zeske vermakelijkheden en gewoonten der wereld welke in strijd staen met Jesus voorbeeld met de geest van ware goddelijkheid en met eene Christelike belijdenis.

Niet dat eens Christens regel hier is, "raakt niet of maakt niet", dat men het goede des levens niet met blijdschap dankbaarheid en vringde des harten mag genieten: godsdienst ontmonden den mensch hier niet; Noadat hij gevoelloos en ondankebaar van zich zek afstooten, de genieting der aardse banden en de veleslei ritspanningen welke god geeft in het lyk der natuure, vaak noodig ter herstelling van 3 menschen geest en veerkracht: doch voor den belyder van het Christelike geloof, voor de kerk van god die naar Zyn naem ge noemd is, moeten de vermakelijkheden niet in strijd staen met Xty voorbeeld wet, noch met levende godsmicht, noch met de natuure der Christen belijdenis en hoopsweping:

De Kommedien, Bals, de vrolijke drinkhiiren: paarske specke waar het leven van menschen onnodig en weteloo in ge vaar stelt. - Kan men daar de regel van Jesus laten gelden: Het zij dan dat gyl: eet, het zij dan dat gyl: drinkt, het zij dat gyl: iets anders doet het al ter ere gods? - Kunnen zoodanig vermaken dat het gebed geheiligd en met dankzegging gewoeten worden: Of moet het lichaem welk Jesus naem draagt, zich daar begeben, wlat men de belijdenis van Zyn naem

moet achterlaten; Waar alle geestelijk geïndheid wordt tegen
gewerkt uitgeblischt; waar de openbaarmaking van den
Geest des getuigs in twee strijdten staan met de Vermaak. /
 Men berispt vaak vele turst redenen om het onredelijke en het
 oorbare te verdedigen, welke ^{en niet onmogelijk worden} ^{in een vrees van de Heere} ^{vrees van het hart} worden zoo men
 Slechts de natuur der belijdenis vande Kerk en de Roeping der
 gemeente Gods duidelijck konde op het ophouden, waantoe
men echter vaak te vreeschelijck is. Wat wordt er gevorderd van
 diegene die het Lam volgen, die getuigen zijn voor God, en
 die zich bereiden voor den Hemel? Zij belijden Jezus te willen
 gehoorzamen en zijn glorie te beverdere en anderes zijn
Roningsrijk te zoeken. Dit te beverdere: en daar toe de werelt
te verlaten, de oude naties te dooden en een nieuw
leven te leiden: Deze Roeping is zoo onvereenigbaar met
 die van god vreemde vermaak als het licht met de duis-
 ternis: Looft dat de werelt selve het bekend dat der selve, Streck
King en de daarmede vergesellende omstandigheden te bevestend
zijn. - De regel van godd woord is: hebt geen gemeen schap met de
avrichtbare werken der duisternis: - De regel is, uwe leden te
allentijt met kont bespreng: al wat gij doet doet dat ter leere Gods.
 Te allen tijde berispt te zijn in het werk des Heeren? En wie heeft dan niet
 veldissen beweerd dat een Christen volk, Jezus voorbeeld Leek uit te
drikken, eigen en andere Zaligheid beverdere, en de Christelike
Godsdienst versted in kornedies, bals, paarde spullen, paarde
wedloopers etc etc te ondersteunen of te beverdere? De werelt
 doet dit, maar tot Gods gemeente liidit het: wordt de werelt niet
gelijkvornig. - En Gods woord moet zijn de toetsteen: Endat
woord verwerpt niet alleen tgeen in directe zin, en Strids is met
de naties van het geestelijck Roning glijck God: maer zelfs
geeft het ons aanleiding om de elin gen die in zich selve
gevoelth zijn, ons nog te onthouden van wege het kwaad welck
er is uit slechte om des zwakheidswille van anderen.

E. / Gods woord en de daarin beschrevene Roeping der Kerk Gods geeft ons
de Keiusteen op voor alle omstandigheden des levens.
alle ijverlijck om in stand en staet met onse meederen
te wedyveren ons gelijcken te overstreffen en onrustig te sage
naer verhooyng: Die Streck King om in kleder praet of in
pracht uit te minnen, van godvrencke de creendacht te volijcken
bewondering tot zich te trekken, of in een woord die gang waarin
men openbaer, meer de Ziel verult te hebben met aarde
dau met hemel, meer het geluk in dit leven dan de tijp-
wording voor de Zaligheid hiervan te bedenken, is een gelijck
vornig wordlen aan de werelt:

- Verder in de houweking en opvoeding der kinderen meer het brood der wereld te bevoegen dan hunne rijpvoeding ~~om~~ als nuttige instrumenten voor God koningrijk te kunnen dienen, en een Zegen te worden in t' midde van hunne geslachte is wereldgelijkvormigheid: en t' aanvaarden in de godsdienst
- Verferingen en belijdenis Kerkgaan etc. meer afzwaen een goede naam, de eere van menschen, dan wel de waare achtige gemeenscheep met God, en de heiliging des herten te zoeken.

... De liefte tot de wereld wordt van God verdoemt, al is het ook dat de Rech voordact onder het klaed, van door blift en eerlijke brancdel geld te vergaderen, om een erustig en genoechlijk leven te erlangen: De liefte tot de wereld is de gwaarslykste zonde; ^{meer} alle andere zonde brengt ons onder ene openbare smad, t' welk de gewetens kloppingen verstokt doch de zal ons voor de liefte tot de wereld veelen pryzen, dit is de zonde waar by men in vroede blijft met zijn belijdenis, de goede naem behoudt, en het geweten kam doen. ^{Zieh het en de geyste ingelinge.} Slopen in elkerlyk menigken tal Schipbreuk lyden op de liefte tot de wereld: veel werd afgebroken dorch strootros ging Hy voort in het opboeven van zijn aardsch gelijk: kele zonde kamale worden op gelaand, doch bij t' klimmen des jaeren kleyt men stetkel aem het stef; is er de stroom van wereld liefte dieper en dieper: men was niet en redelyk niet door loef pend niet bedriegend; doch de liefte tot de wereld, te te behoegen te gerieten te beratten, beratt de trou van het heert.

J.S. Mijne horders het is eene harde zaak iemand van de wereld, van de liefte tot de wereld af te werpen, die niet wat ander wit. beter belikt: dat is immer iemand al ontnemen: dat gaat op een net blusphen op een sterven aem: men kan even goed innem de voegel van zijn element en de versch van het water komen berouwen. Zoo ken men kunnen spreeken, ware het niet, dat we in diepen, van verdooyde spring quellen van de gebroken bakke, tot de eeuwige fonteyn in god, van het Schepfel tot den Schepfel: van een rot standige en vergan kelijke wereld, tot de eeuwige wooningen en wellusten gods. Ja van een eeuwig verder fel der zonde, van de smet ten elck knuytenden wirus die niet steyt en van een vru dat niet wordt uit gebluscht, tot eene eeuwige

Redding heerlijkheid en zaligheid. -
Het kon voor ^{wien} ~~een~~ harde taak zijn. ^{alleen} Zoo zij ^{de} eenwige
dingen, de weeshed godt gelofdet: dat un leven een levt
is konde god in de wereld, konde list of vreugd in god. ken
leven niet aan de glorie gods maer aan igen zelf
gewij den dat dat leven zal eindeligen in eenwige god =
Verreending in een eenwige diepe sin in de u verste
rende konde en het voordeel godt.

1/ Zoo zij gelofdet dat god in een welvaagewane dag der
zaligheid een dag van genade schenkt: dat hij u schenkt
een middel door die u harte vraagt hoe u leven en
clendij orkom het te genesen: en weet zij het genees
midde? dat is hijne liefe dood, hijne zwend voor de
londe: hijne vloek worden voor vervloekten, dit neemt
de schild en londe wij voor elk die op hem is toont.
Zoo zij hijne liefe gelofte, zal het un hart genesen
het zal u wat beters doen maaken dun de wereld,
het zal un hart in liefe doen ontvlammen;
hij zult u verhegen in vergeving, god hijne
zult zij genieten en weder hijne maaken.

2/ Gelof des onbreuklyke dingen kan alleen
van de werelt doen los scheiden: Wanneer dan
de eenwige dingen in des zelfs were lyk heid
wegen op u uwe ziele ik bid u bedroef dun niet
den heiligen geest. - Verdoef dun niet de u levende
stem in het binnenste, door herten tingen met te zagen
door verstekende wereld longe en wereld hijne: Wat hant
het een mensch zo hij de ghele wereld won en schied den
hijne ziele schiede leed.

2/ Maer ook zij die bedrukt en gebogen zijt onder de
londe en de kraecht der wereld: stoot het genees mid
del: geloven in jerus, in hijne zwend in hijne hijne
niet terij: want dit alleen en niets andere leed u;
er quaet kraecht uit van jerus voor den hem aan;
raecht: want hij geeft den geest den die er hem om bid.

3/ Christenen die het geloof belijft: Al wat uit God geboren is overwint de werelt, en dit is de overwinning der werelt namelijk ons geloof.

Overwinning niet in lust maar in stroyd moet u kammerken. - Zy moye u strikken leggen en vank worden, de overwinning moet de uwe zijn: doch al is leen door t geloof, t welk de onriemelijke de eenwige dingen aanweten in de tiele geest: t welk zich vast houdt aan den onriemelijken. -

1/ De moeite en verdriet des levens moye de werelt dwalen en zich doen te ingetokken vanderelwe, gelijk menschen huten en monnikken, doch dit is geen overwinning; en hoe vaak na eevit door de tyeuheen een gebroken harte te hebben, zeg men te vasten klemmen een het overschietende, of te op niems minnen wanneer de zon begun yte helderen. -

2/ Alleen door dat geloof, t welk God kent en ghestent welk de toekomstige zaligheid verwacht, overwint men de werelt: wordt men niet langer door de werelt beheerscht, maar men gebrukt te en maekt men te deurt haer tot gods eer, zoddat men onder verwoeid noch onder gekluit ten licht. - Dit gervepen te zijn tot eene eenwige heerlijkheid:

3/ die hemelsche verwachting, is t geen ons doet leven boven. - God heeft ei de deuren der hemels geopend, en heeft het lustlyke hemelgericht gesetwiken om dus vande aerde hemelwaerts te trekken; en zult gy daar u eene eenwige hemel heerlijkheid, de verlossing der zonde, een leuwig Koningchap Gods, de eenwige genieting van God verzoend van een liefhebbend God toelacht, met uw harte ^{van die harte} vreemd leven; en zult gy zeggen: ik ben te zeer met de bemoeijingen des levens verrult, of genot van myn huis en de genietingen des levens zyn te cherbaer, dem dat ik mij met die toekomende eere berijhouden kan? - Hoe dwaas en ongezond ook; hoe weinig is er onze gedaachte mede verrult, hoe weinig heeft men es wante zeggen! Hoe weinig neemt die hemelbreke glorie de meest onzer

in weite weg en hoe weinig plaats die hemelische
vredigde, de vrede overaardsche berittingen en
genietingen in de schaduw: Hoe licht en helder
het ook boven is, hoe zeer sterven wij ons als blind op
het aardsche geringe en nietige

... Woo wij de beschrijvingen der hemelische heerlijkheer
belyden te geloven, waer is dan die blijdschap:
Hoe kan die hemelische heerlijkheid gelooft en ver
woacht worden, zender ouden herten met vrede en
oude mond met het gods te vervullen, en ouden wandel
te kennen kan door vergenoeging?

... De Apostel zegt: wij hebben niet ontwaagen den geest
der werelt (dare is aardsch stoffelyk) maar den geest
die uit gods is, opdat wij weten de dingen die ons van
god geschonken sijn.

Zoo ons verlangen ons vy niet naar boven leidt om
ga deteslaem de hemelische dingen, Zoo berit men
Slechts de geest der werelt: waer door wij slecht
aardsche dingen bedenken; aardsche beoogingen hebben
en aardsche dingen spreken.

... Wil men der werelt gekniest sijn en de werelt van
Zich zelven gekniest sijn, dan o dan naar toe borge
en naar de vrygheden der verlossing te ple
aenschouwd, en de glans der werelt. Zul dan
vroet verduygen.